

Szczecin, dnia   października 2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA w SZCZECINIE
ul. Jacka Odrowąży 71-420 Szczecin
tel. (091) 423-17-76 fax 422-45-81

LSZ-41023-5-08
P/08/151

Pan
Roman Kłosowski
Wójt Gminy
Manowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, przeprowadziła w Urzędzie Gminy Manowo (Urząd) kontrolę w zakresie prawidłowości pobierania oraz wykorzystania przez gminę w latach 2006-2008 (I półrocze) opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22.09.2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie realizacji zadań dotyczących regulowania lokalnego rynku napojów alkoholowych, pobierania opłat za zezwolenia na sprzedaż tych napojów oraz wykorzystania pochodzących z tych opłat środków finansowych.

1. W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Manowo obowiązywały zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ustalone przez Radę Gminy uchwałą z dnia 29 sierpnia 2001 r. Uchwałą tą Rada ustaliła też liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających pow. 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) - przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (do 40 punktów) i w miejscu sprzedaży (do 15 punktów). Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na koniec: 2006 r. wynosiła 40, 2007 r. - 39, a na 30.06.2008 r. - 37.

W latach objętych kontrolą Urząd w 2006 r. wydał 43 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym 2 zezwolenia jednorazowe), w 2007 r. - 43 (7) i w I połowie 2008 r. - 6 (1).

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

Badanie 20 losowo wybranych spraw, zakończonych wydaniem w 2007 r. zezwoleń wykazało, że wydawano je na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 lutego 2004 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi² oraz w uchwale Rady Gminy.

Uwaga NIK dotyczy wszystkich 20 badanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w których nie została podana informacja o adresie punktu składowania tych napojów, co było niezgodne z przepisem art. 18 ust. 5 pkt 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

2. W kontrolowanym okresie Urząd posiadał - uchwalane corocznie przez Radę Gminy - gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości) oraz gminne programy przeciwdziałania narkomanii (zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii³). Działania zaplanowane w programach, finansowane z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, były zgodne z kierunkami określonymi w ustawach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii i realizowane w przyjętych harmonogramach.

3. Stosownie do art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej GKRPA), na podstawie upoważnienia Wójta, przeprowadziła łącznie 18 kontroli punktów sprzedaży alkoholu (w 2006 r. - 9, w 2007 r. - 8, i w I półroczu 2008 r. - 1), podczas których ujawniono 3 nieprawidłowości, nie mające - zdaniem GKRPA - znamion wykroczenia lub przestępstwa. W ocenie NIK zasadne jest podjęcie przez GKRPA ściślejszej współpracy w zakresie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wraz ze Strażą Gminną i przy udziale funkcjonariuszy Policji oraz odnotowywanie w protokołach zakresu przedmiotowego przeprowadzonych kontroli.

4. Urząd wydatkował środki uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu na finansowanie działań wskazanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości (art. 4¹ ust. 1 i 2) w kwotach: 106.816,30 zł - w 2006 r., 127.034,56 zł - w 2007 r. i 55.641,43 zł. do dnia 30.06. 2008 r. Kontrola wykazała, że w 2006 i 2007 r. środki te nie zostały w pełni wykorzystane, gdyż różnica pomiędzy dochodami i wydatkami na koniec roku wynosiła odpowiednio 1.202,40 zł. i 17.168,99 zł (15,6% zrealizowanych dochodów w 2007 r.). Do 30.06.2008 r. poniesione wydatki w stosunku do wykonanych dochodów wynosiły 66,9% (nie wydatkowano kwoty 27.470,59 zł.), co stanowiło 51% wydatków zaplanowanych na ten rok. W latach 2006 i 2007 środki na wydatki niezrealizowane z upływem roku budżetowego nie były przenoszone do kategorii wydatków niewygasających i w myśl art. 191 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁴ wygaszały z końcem roku budżetowego. Rada Gminy nie ustaliła wykazu niezrealizowanych wydat-

---

² Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm., zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości

³ Dz. U. z 1990r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

ków w danym roku oraz nie określiła ostatecznego terminu realizacji każdego z nich w następnym roku budżetowym, jak przewiduje to art. 191 ust. 2 cyt. ustawy. Środki niewykorzystane w danym roku budżetowym dotyczące wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi były wprowadzane do budżetu Gminy w drodze uchwały zmieniającej budżet.

Przyjęty w Urzędzie sposób zaliczania ww. kwot z upływem roku budżetowego do dochodów gminy powoduje, że niewykorzystane środki stają się częścią nadwyżki budżetowej lub pokrywają deficyt budżetowy. Nie pozwala to na właściwą kontrolę ich wydatkowania oraz stwierdzenia, że zostały wydane na cele określone w ustawie. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, celowym byłoby gromadzenie tych środków na wyodrębnionym koncie (lub subkoncie) i przenoszenie z upływem roku niezrealizowanych wydatków do niewygasających. Działanie takie gwarantowałoby, że - zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości - będą wydatkowane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

5. W 2007 r. ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu Gmina udzieliła 50.000 zł dotacji Towarzystwu Przyjaciół Dzieci, Oddział Okręgowy w Koszalinie na zadanie pn. Prowadzenie Środowiskowych Ognisk Wychowawczych realizujących programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne na terenie gminy Manowo i objęcie działaniami profilaktycznymi dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniem od alkoholu. Dotacja ta została rozliczona w terminie i na cele określone w umowie.

6. W latach 2006-2008 (I półrocze) z tytułu pobieranych opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych Urząd uzyskał dochody w wysokości 300.996,34 zł (w 2006 r. - 108.018,75 zł, w 2007 r. - 109.865,57 zł i w I półroczu 2008 r. 83.112,02 zł). Badanie, przeprowadzone na wymienionej uprzednio próbie 20 spraw z 2007 r. wykazało, że naliczanie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, było zgodne z zasadami określonymi w art. 11¹ i art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

7. Kontrola terminowości dokonywania opłat przez przedsiębiorców z tytułu korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykazała, że w 2 przypadkach wpłaty dokonano po terminie określonym w art. 11¹ ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Dwa podmioty gospodarcze, których zezwolenia wygasły z przyczyn określonych w art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, wniosły po wygaśnięciu tych zezwoleń - z jednodniowym opóźnieniem - stosowne opłaty. W ocenie NIK opłaty te, jako bezpodstawne, podlegają zwrotowi.

Do zakończenia niniejszej kontroli NIK, Pan Wójt nie wydał decyzji o wygaśnięciu wymienionych zezwoleń. W myśl art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 kpa był Pan zobowiązany do stwierdzenia wygaśnięcia 2 zezwoleń w drodze decyzji administracyjnej i wyeliminowania w ten sposób z rynku punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających bez wymaganego zezwolenia. W świetle obowiązujących przepisów, postępowanie Pana Wójta polegające na zaniechaniu wydania decyzji w tych sprawach było działaniem nielegalnym.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Weryfikację składanych przez przedsiębiorców wniosków o udzielenie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem ich kompletności.*
2. *Wydawanie decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadkach nieterminowego wnoszenia przez przedsiębiorców opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*
3. *Informowanie stosownych organów o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, w przypadku kontynuowania sprzedaży alkoholu po wygaśnięciu zezwolenia.*
4. *Przyjmowanie opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w terminach określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości, a w przypadku ich przekroczenia wydawanie decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.*
5. *Wydanie decyzji o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla Euro - Shop Działalność Handlowo - Usługowa A. Mrozkowiak, Kretomino ul. Grzybowa 6/2 i „Klub Jagoda” Jadwiga Misztal, Bonin 36/3 oraz dokonanie zwrotu bezzasadnie przyjętych opłat.*
6. *Przenoszenie do kategorii wydatków niewygasających środków pochodzących z dochodów za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu, niewykorzystanych w danym roku budżetowym.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.